

ADDENDA
TIDSSKRIFT FOR NY LITTERATUR

NO. 4 - 2018

INDHOLDSFORTEGNELSE

SIGNE HOLM PEDERSEN 7-11

HANS PETTER BLAD 13-17

LIZETTE ROMERO NIKNAMI 19-31

CIA RINNE 33-38

SAMI AIDI 39-45

SIGNE HOLM PEDERSEN

JEG HAR LÆRT AT MUMLE

Jeg tegner tegninger til et fremmed barn 10.000 meter over jordkloden. Barnets mor siger, at jeg bare skal puffe til hende, hvis hun begynder at snorke, at hun har en tendens til at gøre det, når hun flyver. Jeg siger, at der findes meget værre vaner i luften, såsom at tygge nikotintyggegummi på en febrilsk måde. Eller at kaste sig frivilligt ud fra luftballoner på en regelmæssig basis. Jeg læste om en mand, der sprang med faldskærm fra 39 kilometers højde. Han havde rumdragt på. Han tabte sin ene handske. Den højre hånd svulmede op til fem gange sin normale størrelse. Rumdragten var i stiv siddeposition. Han havde ingen kontrol over sine bevægelser. Han begyndte at rotere. Der er ingen friktion, ingen modstand i den tynde luft så højt oppe i atmosfæren, så snurrebevægelsen bremsede ikke, den accelererede, manden spandt om sin egen akse, mens hans faldt. Efter den kommentar er jeg ikke fremmed for barnet længere.

Barnet beder mig tegne en hund.

Barnet beder mig tegne en sol.

Barnet beder mig tegne mit hjem.

Jeg tegner et hus. Så streger jeg det ud og tegner en krop.

Barnet beder mig tegne mig selv, bare glad.

Jeg forsøger at tegne en fjerboa på kroppen. Min fornemste beklædningsgenstand i min barndom. Jeg bar fjerboan i mine lykkeligste stunder. Jeg føler, jeg burde have været klædt sådan nu, fordi jeg lider af flyskræk. Den eneste måde at overvinde angsten, er at indstille sig på at dø. Jeg går på toilettet, da skiltet med sikkerhedsbæltet er slået af. Da jeg vender tilbage til mit sæde, er barnets mor begyndt at snorke. Jeg har taget læbestift på. Barnet spørger, om vi flyver ligeså hurtigt som fuglene.

Jeg svarer, at det vil jeg ikke tænke på. Min far havde en kikkert gemt i handskerummet. På bilture måtte vi holde ind til siden, hver gang en fugl var større

end en due uden at være måge. Han var biolog, så ornitolog, så entomolog, så pædagog. De insekter jeg var bange for som barn, spiste han for at illustrere, at de ikke var farlige. Jeg havde fjerboaen på, dengang jeg tog et pindsvin, som nogle drenge havde tortureret, ind i stuen i en papkasse for at opfostre det. Dyret blev skørt. Små hvide æg faldt ud af dets øre. Af frygt turde jeg ikke længere plukke brombær i krattet. Overalt var der ørentviste og spyfluer, som ville lave små, fede larver. Naturen er ækel, sagde jeg. Jeg elskede det pindsvin og kaldte det for Pit. Jeg havde givet det et hjem og et navn og så var det blevet mit. Næse og mund blev ét stort hul. Naturen er naturen, sagde min far. Min fars sprog var ord for ting. Mens jeg så på, slugte han en melorm i en mundfuld og kaldte den for protein. For at få kundskab om noget, må vi afprøve det. Jeg har stadig indimellem drømme om maddiker, der kravler ud ad hans navle, har spist ham op indefra. Ligesom fornuften.

Jeg tegner videre på kroppen: tråde fra midten af maven og ud i alle led og videre ud, ud gennem fingerspidserne og hårstråene, jeg tegner stregerne uden for papiret for at demonstrere, at de principielt kunne fortsætte uendeligt. Jeg forklarer barnet, at den første tegning af kroppen var forkert, at kroppen ikke er mit hjem eller at den i så fald er hjem for meget andet end mig selv. Når jeg peger på mit indre, peger jeg på andre, siger jeg. Alt det, som flytter ind efter fødslen: bakterierne, parasitterne, kundskaben, sproget, andres sprog. Økosystemer med forbindelser til sig selv og til omverdenen på samme tid. Den her krop er til låns. Den klump af cancer eller angst jeg har i det højre bryst er ligeså lidt min egen som en andens klump i brystet, som ordet bryst.

Barnet peger på nogle øer af sky under os og beder mig tegne havet.

Min mor talte ofte om den friske luft og det kristne samfund ved Vesterhavet, som om hendes hav var anderledes end mit. Jeg tegner et kors. Flypersonalet ruller igennem kabinen og sælger mig en vilkårlig pose indenfor min rækkevidde

inden for min rækkevidde. Barnet ser spørgende på posen. Jeg snacker af frygt, siger jeg. Barnet spiser jordnødder med skal. For at få kundskab om noget, må vi indtage det. Min mor blev fodret med Gud hele sit liv. Gud sev ud i kødet og ind i stemmen. Denne slåen med håret, denne skingre latter, efter min far havde sagt, at hun var en dårlig kok. En uretfærdig aftale om underkastelse. Min mor ofrede sin stolthed for at sidde i samme stue som min far hver aften. Hun havde flyttet sig helt fra Vesterhavet, helt fra Guds rige, det havde taget hende det meste af sit liv og alle sine kræfter. Det var frelse for hende at kunne blive på stedet.

Jeg turde tværtimod ikke at stå stille for længe ad gangen. Jeg bevæger mig stadig, lige nu med 800 kilometer i timen. Jeg frygtede noget som skulle slippe ind, forsyne sig ubemærket bag mine kindben. Det pindsvin var forbandet fra begyndelsen, sagde min mor med stemmen fra Gud. Det er hverken til at vide, hvornår begyndelsen var eller hvor mange forbandelser, der er blevet kastet over mig. Om jeg er del af et regelmæssigt ritual, et portræt af mig på et alter mellem krystaller og bloklys og kul. En fjer fra min boa stjålet i nattens mulm og mørke fæstnet til en ansigtsløs hørdukke. En rest af en blodprøve i et reagensglas. Om jeg er elsket eller hadet uden at vide det, findes hemmeligt i nogens bevidsthed, hvor kærligheden slubrer grådigt i sig, mens hadet også er altædende. Om dele af mig er blevet indtaget af andre, mine hudceller, mine afbidte negle, om jeg allerede ligger begravet, har afprøvet døden. Barnets mor vågner, lige før skiltet med sikkerhedsbæltet bliver slået på.

Barnet spørger, hvor vi er.

Imens falder vi ind over byen, vi er på vej til. Jeg ved det virkelig ikke, mumler jeg. Hvad kan man egentlig vide om, hvor man befinder sig?

HANS PETTER BLAD
oversættelse ved Signe Holm Pedersen

ALFABETER

LYKKEBRINGENDE

REVOLUTION

Digtene er udvalgt fra samlingerne: Biblioteket (Cappelen Damm, 2008), Marmor
(Flamme Forlag, 2010)

Barndommens hemmelige alfabeter bestod af dybt komplicerede tegn. Tegnene opførte vi på ark med bogstavet, de henviste til, skrevet ved siden af. Vi forsøgte at lære alfabeterne udenad. De blev skrevet med tusch eller med forældrenes udlånte kuglepenne. Arkene blev foldet sammen og gemt. Under en sten, ved en rod, et træ som skilte sig ud, i skoven lige bag huset. Papiret blev fugtigt i jorden. De intrikate tegn flød ud, som om de ønskede at bidrage til sin egen hemmeligholdelse. Alfabeterne blev til i stadigt nye generationer, alle udførligt nedtegnet. Derudover, en liste, separat opbevaret, med indholdsløse, idiotiske tegn. Disse idiottegn blev benyttet indskudt i ord, der var enkle at dechifrere. På norsk er det eksempelvis bogstaver, som kan stå alene. Et enligt tegn ville danne en enkel, første nøgle til at tyde alfabetet. Det skulle undgås. Vi brugte almindelig tegnsætning. Punktum, komma, spørgsmålstegn. Semikolon, tankestreg og parenteser var fremmede for os. Alfabetet brugte vi til at skrive korte beskeder, som vi stiltiende overleverede efter mørkets frembrud. Hastigt forsvandt vi hver til sit ad stier og gangveje, mellem blokke og villaer. Som regel gik vi lige hjem. Til færdigsmurt aftensmad, en bog på sengen, for forfatteren af den hemmelige meddelelse og endeløst grubleri for modtageren. Vi var dårlige til retskrivning. Det gjorde afkodningen yderligere kompliceret. Vi var ti, måske elleve år. Vi havde hverken hemmeligheder eller noget tungtvejende at sige med dette mystiske, rituelle, altomfattende alfabet, som prægede os i flere år. Et sprog, som først og fremmest egnede sig til fundering over, hvorfor to af os allerede er døde.

A

Et fotografi i lobbyen: Ødelagt, Würzburg by. Thomas står til venstre.

B

Alt det vi ser er en erstatning. Kun det pragtfulde slot er ikke et monument.

C

Morgengry, en tankstation. Vi samler en blaffer op, en ung, schweizisk buddhist. Som tak får vi hver vores lykkebringende kiks. Jeg tager for mange omveje. Min kone har brug for hjælp, eller kan ikke hjælpe sig selv. Blafferen sover på bagsædet. Hun sov så godt, siger hun, fordi vi ikke skræmmer hende. Nu skal hun videre til Estland, med trailere og godstransport, højst sandsynligt gennem geopsykologiens mulm og mørke. Hun vil altid, siger hun, lede efter det gode i mennesker. Hun er allerede dræbt eller voldtaget, tvunget ned i et bagagerum eller berøvet på en kro, befølt, banket, grædende, de lykkebringende små kiks spredt ud på jorden. Fra det buddhistiske center i Lausanne hertil, til Kassels farvel, østover for at høre sit lys, sin guru tale, levende og død.

Det er sjældent, jeg ser mennesker. Der hænger en stilhed over alt det, marmoren kommer i berøring med. Det hele virker fuldstændig planlagt. Ingen taler med hinanden. Turisterne udveksler knapt et ord. Jeg mærker det selv, jeg har ikke noget, jeg ønsker at sige. Alt menneskeligt er fjernet. Lyden af sten, som opskæres. Hammerbanken, lastbiler, når motoren starter og summer, bor og borets omdrejninger. Vander løber for at holde støvet på jorden. Dyttene, bremserne og bremselysene i de skarpe sving på vejen ned. Sten som skæres i blokke. Årer og sår i stenen, veje ind, tegn på svaghed. Busser fragter skolebørn ned til bunden af dalen. De er ikke mange. De sidder stille på hver sin rad, kigger sig lidt omkring, som om de heller ikke ved, hvor de er på vej hen. Bussen er blå i en dystert, længselsfuld nuance. Chaufføren er ikke til at få øje på. Ingen arbejdere, bare arbejdet, gravkøer, sirener før sprængning, drønet fra bor, en lastbil som drøner mod dalbunden. Monumenter rejst for alle dem, der døde for landsbyen, fødestedet, stenen. En gradvis forskydning af alt, vi kender og har set. At udhule bjerget. At formgive det, før det forvitrer. At tømme verden for genstande. Grave det ud. Ingen andre lyde end lyden af det, der falder. De går ned i minerne og forsvinder. Der bliver skåret i sten, blokke, vælter. Hvis man strækker sin hånd ud, lægger støvet sig der. Ingen anden virkelighed end arbejdets dialektiske slid. Luften er fuld af sten, tung, ufattelig. Alt, vi har set, deles og fragtes væk, stykke for stykke for øjnene af os. En ordre udføres, alt sker efter et system, som ingen ansvarlige kan vedkende sig. Betingelser synes at gøre sig gældende. Træ rives af vægge. Smalle gader eller smug på tværs, vejen ned er vanskelig at finde. Bjergtoppe viskes bort. En ældre kvinde skutter sig og går hurtigt videre, som fra en scene. Et mindesmærke over faldne anarkister, deres navne, årstallene. Rystelser, lyden fra bruddet føles som et jordskælv, en væg af sten eksploderer når lyset rammer den. Ikke et menneske. En langsom nedmontering af verden.

LIZETTE ROMERO NIKNAMI

DE BEMEDLADE

sjung du om blodtörst som bränt ner kontinenter
skriv du om revolutionära och doktrinära (o/motsats)
tala du om hunger som inte går att mätta
men inte om mig

mil minas mi oro milicias (mijita mi liza) milagro

finns inga politiska flyktingar
finns inget apolitiskt
finns mord
finns vi.
du finns

länder som brottsplatser som inte släppt sina prefix
fattigdom som manual i rättslöshet
taggtrådar som röda som saffran

belägring utan slut
goda politiska intentioner och möjliga historiska subjekt
vi biter handen oavsett)

man sa: vi dör brinnande huvuden till brädden fyllda med löss vin ofullbordade
vendettor
vi dör med utskurna tungor vi dör med utdragna naglar vi dör på havets botten
drunknar i stora kluster vi dör tätt omslingrande ensamma
tillsammans(enligt kausalitet vi aldrig förstått,)
men här
de är lyckliga lik uttråkade lik tysta och fundersamma lik tillmötesgående
välklädda och välfödda och välbemedlade lik ni är

historien tar snart slut
(jag tvekade)

det som kom först språket våldet

gråterskorna finns
la malinche finns

la malinche som översättare och slav till de spanska kolonistörerna
la malinche som översättare och förräderska av aztekriket

hennes historia en där hon blir våldtagen av conquistadoren Hernán Cortés
hennes historia en där hon föder fram den första mestisen
hennes historia en där hon är conquistadoren Hernán Cortés allra käraste
älskarinna
hennes historia en där hon föder fram den första mestisen

man silade alla s ur orden
man staplade oss på hög
däri gick urskilja förädling
däri gick urskilja illegaler
man sa: persilja persilja
sedan påbörjades slakten

som gränskontroll som
språk som possessiva
pronomen

man med moppen och trasorna
ritade skurade alla kartor
sa gränsen finns
fajakerna finns
sa demokratin finns
kapitalet

blodet
oljan
svetten
de bemedlade

(och en mor kan fråga en
dotter varför ursprunget
alltid är blodet, med blod
i håret)

de förbjudna ordens förbjudna innebörd
i vilka förbjudna språk det finns förbjudna motstånd
(materialitet)

man sa
här är en jord där inga rötter växa

man sa att en säng kanske bara är just det, en bädd, en aska, kropp,
som natten som sängen som krossad sammet som varulvar
mellan benen finns nog för att mata en hel flock)

finns inga folk som
kan resa sig igen
finns järn
finns koppar
Milton Friedman finns.

drunknande människor i kloakerna under staden
tänder som försvunnit som delar av skallen
som håret som nådaskott som eukalyptusträden
som metaamfetaminet

vi är bland det röda längs med gatorna
som tunna ord som blå mun som vittrad tunga

man sa kanske om handen, om tanken och materialet, som en smekning,
beröring, näve
om påse om sax om stenen, fäder om kvällarna: med vattnet med skärpet
med handen med kedjan om bojan

man sa
hur våra kroppar hur vi bär utanpå kläder hur bär namnet utanpå kroppen vi
bär natten längst ut

CIA RINNE

LA VIE, MOT D'EMPLOI –

*la vie,
mot d'emploi*

» »

pour toi
poor me

loi du 29
(tout neuf)

it is now 9:45am
it is now 9:46am
it is now 9:47am
it is now 9:48am
it is now 9:49am
it is now 9:50am.
thank you.

it all began here

la semaine
lundis-moi
mardis-moi
mercredis-moi
jeudis-moi
vendredis-moi
samedis-moi
dis, quel manche

it all ended here

abc d'air

7ème ciel
6ème ciel
5ème ciel
4ème ciel
3ème ciel
2ème ciel
1er ciel
ciel
ciel
ciel

(atterrissage)

disposition
this position

flag

nation
e nation
do nation
dam nation
alie nation
culmi nation
vatici nation
conster nation
discrimi nation
insubordi nation alization
indoctri nation alisable
halluci nation ailment
deraci nation aliste
expla nation alité
coro nation hood
rui nation als
ve nation al
a nation o
nation

nevereven
(never say never)

never let me go.
never say never.

never give up.
never say never.

never back down.
never say never.

never walk alone.
never say never.

never make permanent decisions based on temporary feelings.
never say never.

never underestimate anyone.
never say never.

never believe what you read.
never say never.

never judge a book by its cover.
never say never.

never believe what you hear.
never say never.

never believe what you see.
never say never.

never surrender.
never say never.

never regret.
never say never.

never say never.
never say never.

nevereven
(everever)

#

LA POÉSIE CONCRÈTE MENT
DEN KONKRETE POESI LYVER
ORION SCOHY

LE VRAI MENT
L'ABSOLU MENT
LA LOGIQUE MENT
L'ESTHÉTIQUE MENT
LE JUGE MENT
L'INEXACTE MENT
LE CONTRAIRE MENT
L'INFAILLIBLE MENT
LE VISIBLE MENT
L'IMPENSABLE MENT
L'ACOUSTIQUE MENT
LA CLASSE MENT
LE PEUPLE MENT
LA TECHNIQUE MENT
L'ALTERNATIVE MENT
LA BROUILLE MENT
L'ÉGOÏSTE MENT
L'INSENSIBLE MENT
LE FANATIQUE MENT
LA DROITE MENT
L'ADEQUATE MENT
LA DEBATTE MENT
LE PASSABLE MENT
LA VACHE MENT
LE DIABLE MENT
LA MORALE MENT
LA TACTIQUE MENT
LA FORCE MENT
L'INJUSTE MENT
LE TOLERABLE MENT
L'ILLISIBLE MENT
LE FUTILE MENT
LE FIÈRE MENT
L'EXEMPLAIRE MENT
L'IRONIQUE MENT
LE RARE MENT
L'INFINI MENT
LE SOMMAIRE MENT
L'IMPECCABLE MENT

#

no further questions

SAMI AIDI

ÄNNU LEVER NÅGOT

DOMINGO

FATA MORGANA

Det är sommar i staden. I badkaret händer ingenting av allt det som händer där ute. Här inne står tiden still, mitt i rummet, som ett svartvitt väsen. Jag kan höra hur mina grannar pratar med varandra, det skvallras om en tredje granne.

Det svaga skenet från stearinljuset får dropparna på badkarsemajlen att se ut som frusna dagdroppar. De försvinner när jag jag trycker fingret mot dem.

”S” skakade alltid på huvudet när jag ofta, lyckligt berusad, badade med kläderna på. Jag sa att jag gillar tyngden, hur den drar mig mot botten, hur det förnimmer mig om barnet jag en gång var. Det sa jag varje gång ”S” frågade samma sak. Det var så mycket jag gjorde som ”S” aldrig ville förstå.

I tomrummet ovanför mig framkallar min fantasi flera bilder ovanpå varandra. Det är som så många lösa blad som bara hänger där, som om de vore plockade ett och ett ur knippe vita pionerna. De rasar mot mig, ner mot den ännu stilla ytan. Klorofyll är en djup doft. Det är också doften av något som krossats. Bladen söker sig mot huden. Jag föreställer mig en hud och en sköld av pionblad.

Ljuset har brunnit ut. Någonstans strömmar ett ljud fram genom mörkret som härskar här inne. Det är metalliskt, skrapande rostigt. Rått. Det är förmodligen från lägenheten en trappa ner. Hon som precis flyttat hit, från Marseille. Hon har inte sagt det, men det hörs på rösten när hon ljuger och säger sig vara från Nice. Hon har säkert sina skäl att ljuga. Det har vi alla. En dag följde jag efter henne in i butiken här nere på gatan, jag köpte exakt samma varor. Men när jag kom hem förstod jag inte vad jag skulle göra med dem, så jag gick tillbaka till butiken och bad få lämna tillbaka allt.

Det sprider sig violetta blixtar genom mörkret nu, de speglas vackert i mitt lilla hav. Mellan dem framträder en röst. Den pratar så där tyst som en röst bara pratar när den inte vill upptäckas. Rösten tillhör flera olika personer samtidigt, rinner ur flera olika kroppar samtidigt. Det är en kör utan ansikte.

Precis som i vinden så susar det också i avloppsrören här. En hel flod av förbrukat vatten strömmar där inne. Det är guldfiskarnas, spyornas, avföringens, bomullsronzellernas, de aborterade fostrens flod, tänker jag. Varje hus har sin egen dolda flod.

Det blidas svallvågor som begränsas av badkarets väggar när jag kultar runt som en krokodil. Vattnet kapslar effektivt in ljudet av mig när jag skriker ner i det. Till slut lägger sig ytan lugnt igen. Min andning är det enda som hörs nu. Först öppnar jag ena ögat, sen, det andra också. Där uppe i taket som jag inte kan se, men som jag vet är där, för det är vitt och i mitten av det finns en krok på vilken det hänger en gammal lampa, formas olika ansikten, men inga kroppar. Ansiktena visar sig i profil. De rör sig genom rummet i marschtakt.

En lila blixtnar igen. Det får mig att tänka på Jean-Marie. Han stod upp och berättade en historia från ockupationen när han plötsligt bara föll ihop. Tydligt var det som vilken dag som helst, det var förmiddag, solen spred sitt sken över allt. Högst upp på den djupa blå himlen fanns bara några få moln. Han drack sitt kaffe, rökte en av sina cigaretter, pratade. Baptiste säger att allt var precis som vanligt, när det helt plötsligt inte längre var det. Baptiste sa alltid så mycket förr. Nu pratar han knappt längre. En gång sa han något om ett sprucket timglas och livet. Men väljer att inte minnas varför.

Vattnet är kallt nu. Så kallt att huden känns främmande. Pionbladen känns som blöta sårskorpor när jag petar bort dem. Merparten ligger redan som vrak på botten. Gömda i skuggorna av min kropp.

Badkaret påminner så mycket om tänderna, tänker jag plötsligt. Den fuktiga tandytan är lika hal som badkarets yta, känner jag med fingrarna. Båda kan vara lika vita eller lika smutsiga. Båda ytorna måste skrubbas/borstas. "S" skrubbede karet varje gång det skulle användas. "S" bor inte här nu, så därför väljer jag att skrubba det en gång i månaden. Bara tanken på det skulle driva "S" till vansinne.

Vetskapen om det känns som ett övertag.

Det kalla vattnet smakar så mycket, det påminner mig om smaken av en dröm jag hade en gång, som smaken av metallbitar man stoppade i munnen som liten. Det smakar inte alls som annat vatten brukar smaka.

Kan kroppen lösas upp i vatten medan man ännu lever? Det skulle inte förändra något. Bilder av maskar dyker upp framför mig. Jag ser hur de kryper fram över blöt asfalt. Jag tänker på hur de kollektivt utvandrat ur jorden för att tillsammans dö i dagen. Det finns nog en sorts lycka i det. Att leva som en enhet och att dö som en. Eller så gör det inte det.

En buss bromsar nere på gatan. Snabba steg hörs från trapphuset. En hand läggs mot min ytterdörr. En röst ropar min gradbeteckning och mitt efternamn där utanför. Jag gömmer mig under ytan till rösten inte längre ropar.

Mörkermassorna ligger packade ovanpå varandra
[staplade spruckna drömmar]

svart luft formad till tunga besynnerliga berg |
| | på våra bröst

Äsch, säger du försiktigt ner i din kupade hand,
det finns inget poetisk elixir

| | |
Bakom ögonlockens tunna hud
ser vi hur alla ögon rör sig

För där lever alla bilder
från de stumma åren
[B.Trotzig] Bredvid mörkermassorna

läcker supermånen sitt gula sken
in i söndagskvällens höga luft
In bakom den tunna tunna huden [du ler fånigt åt månen, som inte ler åt dig]

| | |

Människornas hudar skimrar som ormhudar skimrar
skriver du på din handrygg, så du ska minnas det senare

[Den kluvna tungans väsande språk är ett språk för andra]
*inte ett språk
för oss*

Men det skriver du inte

I dina försök att greppa
stadens geografi går du vilse
på broarna över det insprängda
svarta bläckhavet

| | |

M
Ö
R
K
E
R
M
A
S
S
O
R
N
A
ÄR VÅRA

Titta här, ser du texten på tidsskärvorna:

LÖGNERNA ERA

ADDENDA
TIDSSKRIFT FOR NY LITTERATUR
NO. 4 - 2018

REDAKTION:
HEDVIG TYGSTRUP GREIFFENBERG
JOHANN STEN NIELSEN
DANNI STORM
VICTOR B. CHAKRAVARTY

LAYOUT:
DANNI STORM

ISSN: 2445-5547
ISBN: 978-87-998284-3-2

© ADDENDA OG FORFATTERNE

Udgivet med støtte fra
STATENS KUNSTFOND

